

**THE CONSENT OF SOCIETY FOR A SMALL CORRUPT CRIME
WPLYW ZAGROZENIA PRZESTĘPCZOŚCIĄ ZORGANIZOWANĄ
NA BEZPIECZEŃSTWO POLSKI**

Dr inż. Paweł Chodak

Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej
im. Alcide De Gasperi w Józefowie
pawelchodak@wp.pl

ABSTRACTS

Organised crime is one of the greatest threats to national security and international security. Threat of organized crime affects all citizens, have a negative impact on their free development and causing fear and anxiety about the future of her and her family. Criminals involved in the most dangerous form of crime are ruthless in their actions. Use methods that allow them to accomplish the goals. The criminal always has an advantage over the victim. Phenomenon of organized crime is crucial to ensure the security of the state by relevant professionals

Przestępczość zorganizowana stanowi jedno z największych zagrożeń dla zapewnienia bezpieczeństwa narodowego i bezpieczeństwa międzynarodowego. Zagrożenie przestępczością zorganizowaną dotyka wszystkich obywateli, wpływając negatywnie na ich swobodny rozwój oraz powodując strach i obawę o przyszłość swoją i swojej rodziny. Przestępcy biorący udział w tej najgroźniejszej formie przestępczości są bezwzględni w swoich działaniach. Stosują metody, które pozwalają im na osiągnięcie założonych celów. Przestępca ma zawsze przewagę nad ofiarą. Zjawisko występowania przestępczości zorganizowanej jest niezwykle istotna dla zapewnienia bezpieczeństwa państwa przez powołane do tego służby.

KEY WORDS;

organized crime, a threat to national security, threats to international security, crime, police, National Security Agency, organized crime groups, the Central Bureau of Investigation, the preventive measures to combat

criminal terror, explosives, drugs.

przestępczość zorganizowana, zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego, zagrożenia dla bezpieczeństwa międzynarodowego, przestępczości, policji, Agencji Bezpieczeństwa Narodowego, zorganizowanych grup przestępczych, Centralnego Biura Śledczego, środków zapobiegawczych w zwalczaniu terrorkryminalnego, materiałów wybuchowych, narkotyków.

WPROWADZENIE

Analiza podjętego tematu wymaga zdefiniowania kilku pojęć oraz omówienia następujących zagadnień:

1. Przestępczość zorganizowana,
2. Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe,
3. Skala przestępczości zorganizowanej w Polsce,
4. Służby odpowiedzialne za wykrywanie i zwalczanie przestępczości zorganizowanej,
5. Skuteczność służb w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej.

Przedstawione powyżej zagadnienia zostaną opisane na podstawie dostępnej literatury oraz danych statystycznych prezentowanych przez właściwe służby.

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Analizując pojęcie przestępczości zorganizowanej należy stwierdzić, że nie ma jednej definicji określonej rangą ustawy lub rozporządzenia. Przestępczość zorganizowana ogólnie traktowana jest jako zjawisko przestępcze, jako coś niezwykle groźnego dla bezpieczeństwa państwa i obywateli. Definiowana jest na różne sposoby, niemniej jednak zawsze sprwadza się do zorganizowanej przestępczości co najmniej kilku osób, które poprzez swoją bezwzględną postawę i metody egzekwowania celów osiągają niekontrolowane przez państwo zyski finansowe, niekontrolowane wpływy w gospodarce i polityce państwa. Przestępczość zorganizowana przyciąga nie tylko osoby bezwzględne w swoim postępowaniu, ale również osoby bardzo wykształcone oraz wpływowe w określonych środowiskach funkcjonowania struktur państwa. Jest to problem całego świata. Rozwój technologii informatycznych, możliwość komunikowania się ze

sobą bez żadnych ograniczeń w czasie i przestrzeni, możliwość dokonywania transferu pieniędzy w każdy zakątek świata sprawia, że przestępczość rozwija się w coraz szybszym tempie. Dzisiejsza przestępczość to już nie tylko lokalne grupy, ale całe organizacje obejmujące swoim zasięgiem kraje na różnych kontynentach świata. Bardzo ważnym elementem funkcjonowania grup przestępczych jest m.in. możliwość korumpowania lub zastraszania polityków, przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości czy służb zwalczających tą formę przestępczości. Na rozwój przestępczości zorganizowanej ma również wpływ położenie kraju, w którym rozwija się dana grupa przestępcza. Polska jest w tej niekorzystnej sytuacji, że leży w środkowowschodniej Europie, gdzie od wschodu stanowi granicę państwa oraz granicę Unii Europejskiej, a od wschodu posiada otwarte granice na swobodny przepływ ludności i towarów. Polska znajduje się w centrum części szlaków przerzutowych, co niewątpliwie ma wpływ na powstawanie i rozwój międzynarodowych grup przestępczych. Nasilenie się w XX wieku zjawiska łączenia się przez jednostki w zorganizowane struktury przestępcze o różnych celach stanowi problem bardzo złożony, który wymaga wszechstronnych badań nad istotą tak niepożądaną aktywności ludzkiej (por. Farshadgozar i Badpar, 2013, ss. 395-410). Każdy rodzaj przestępczości stanowi poważny problem i zakłóca prawidłowe funkcjonowanie społeczeństwa, jednak tworzenie przez jednostki struktur, które mają na celu łamanie prawa karnego, jest zjawiskiem niezwykle niebezpiecznym. Wynika to z faktu, że człowiekowi łatwiej jest w grupie realizować pożądaną przez niego cele, a fakt prowadzenia bezprawnej działalności wspólnie z innymi osobami ułatwia pokonywanie wszelkich oporów (Michalska-Warias, 2006).

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego mianem przestępczości zorganizowanej określa zdyscyplinowane, hermetyczne struktury o ściśle przestrzeganej hierarchii, które prowadzą nielegalną działalność w wielu różnych sferach.

Grupy te często podejmują próby wywierania wpływu na organy ścigania, sądy, media, urzędników państwowych lub polityków różnych szczebli, aby zapewnić sobie realizację własnych celów. Stopniowa instytucjonalizacja grup przestępczych prowadzi do powstawania struktur mafijnych.

Głównymi obszarami działania polskich grup przestępczych są: produkcja, przemyt i handel narkotykami, handel bronią, przemyt towarów akcyzowych (m.in. alkohol, papierosy, paliwa płynne), hazard, wymusza-

nie haraczy, napady rabunkowe i porwania dla okupu.

Zorganizowana przestępczość szczególnie szybko odnajduje się i rozprzestrzenia w środowisku nowych technologii. Za pośrednictwem Internetu dochodzi do ataków na systemy komputerowe, kradzieży danych i środków finansowych¹.

Przestępczość zorganizowana to określenie łączące przestępstwa z zorganizowanymi grupami osób. Istotą pojęcia jest sposób działania grup przestępczych. Zorganizowana grupa przestępcza to sprawnie zarządzana organizacja osób, mająca swoje źródła finansowania, zorganizowaną strukturę organizacyjną oraz ściśle określone zasady funkcjonowania i zarządzana. Posiada określone wpływy w świecie polityki, biznesu, wymiarze sprawiedliwości i służbach. Skuteczność grupy uzależniona jest od szczelności oraz bezwzględnego przestrzegania zasad ustalanych przez szefa grupy.

Przestępczość zorganizowana, została uregulowana w art. 258²¹ i art. 65 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny*³. W doktrynie naszego prawa przyjmuje się jednak, że zorganizowana grupa jest zgrupowaniem co najmniej trzech osób, charakteryzującym się na ogół niskim stopniem zorganizowania, którego celem jest popełnianie przestępstw. Niektóre elementy wewnętrznej organizacji polegają na podziale ról i koordynacji działania. Członkowie zorganizowanej grupy nie muszą znać się osobiście, konieczne jest jednak, aby zdawali sobie sprawę, że działają w zorganizowanej grupie przestępczej. Tymczasem związek przestępczy posiada o wiele wyższy – w porównaniu z zorganizowaną grupą – stopień zorganizowania. Jego istotą jest porozumienie co najmniej trzech osób, w którym istnieją wyraźne rygory organizacyjne, a osoby zobowiązane do wykonywania poleceń spotykają się w razie ich niewykonania z ustalonymi konsekwencjami. Biorąc pod uwagę sposób działania dzisiejszych zorganizowanych grup przestępczych, wydaje się, że przedstawiona doktryna jest nieco oderwana od rzeczywistości.

Według doktryny charakterystyczną cechą zorganizowanych grup przestępczych jest trwałe kierownictwo, ustalona dyscyplina, hierarchiczność oraz podział zadań między członkami związku (Sienkiewicz, 2010).

Penalizowany jest udział w zorganizowanej grupie bądź związku mającym na celu popełnianie przestępstw, przy czym ustawodawca nie uczynił żadnego ograniczenia co do rodzaju przestępstwa lub przestępstw możli-

wych do popełnienia w ramach grupy lub związku. Zachowanie się sprawcy przestępstwa opisanego w art. 258 k.k. polega na braniu udziału w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnianie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego. Z surowszą odpowiedzialnością mamy do czynienia, gdy dana grupa lub związek ma charakter zbrojny lub ma na celu popełnianie przestępstwa o charakterze terrorystycznym. Z kwalifikowanym typem przestępstwa mamy do czynienia w przypadku osoby, która tę grupę lub związek zakłada bądź nimi kieruje. Najsurowiej karane jest zakładanie lub kierowanie grupą lub związkiem, które mają na celu popełnianie przestępstw o charakterze terrorystycznym (Bojarski, 2010).

Branie udziału w zorganizowanej grupie polega na przynależności do grupy lub związku, akceptowaniu zasad, które nimi rządzą oraz wykonywaniu poleceń i zadań wskazanych przez osoby stojące w hierarchii grupy lub związku odpowiednio wyżej. Istotna jest tu również identyfikacja członka z grupą lub związkiem, przy czym nie pozostaje on wyłącznie pasywny. Znamię to nie musi oznaczać formalnego przystąpienia do związku w charakterze członka. Powinno się ono opierać raczej na uczestnictwie w zebraniach związku, udzielania mu pomocy materialnej czy udostępnianie środka transportu. Branie udziału polega na przedsięwzięciu jakiegokolwiek czynności wyrażającej wolę uczestnictwa w organizacji przestępczej. Forma takiej czynności jest obojętna, może to być ustne porozumienie lub nawet pojedynczy gest oraz jednorodny zespół czynności. Musi z tego jednoznacznie wynikać, że sprawca utożsamia się z przestępczym celem organizacji, a jego wolą jest uczestniczenie w realizacji tego celu (Ćwiakalski, 2008).

Analiza przepisów prawnych dotyczących przestępczości zorganizowanej pod kątem ich skuteczności w ograniczaniu zjawiska wskazuje na potrzebę doprecyzowania przepisów w taki sposób, aby nie było potrzeby dokonywania dodatkowych interpretacji. Taki stan rzeczy wskazuje na słabe prawo, a słabe prawo to zagrożenie dla bezpieczeństwa, co w konsekwencji powoduje słabe państwo.

BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE I MIĘDZYNARODOWE

Bezpieczeństwo państwa to szereg różnorodnych procesów obejmujących swym zakresem „(...) różnorodne zabiegi w dziedzinie stosunków międzynarodowych i wewnętrznych oraz przedsięwzięcia ochronne

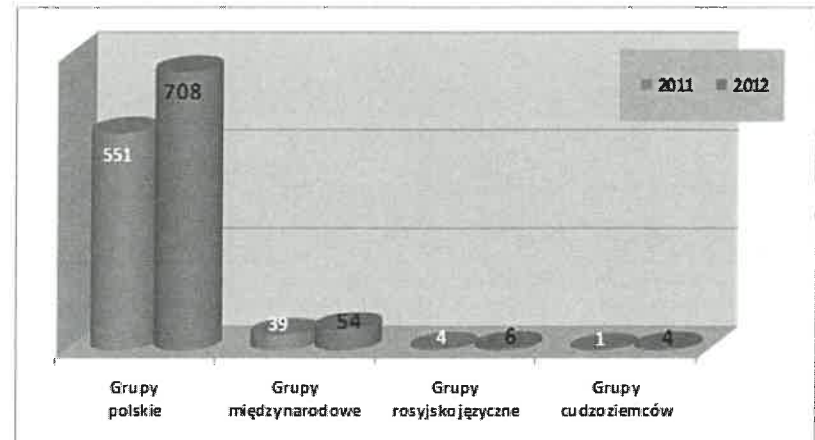
i obronne (w szerokim tego słowa znaczeniu) mające na celu tworzenie korzystnych warunków funkcjonowania państwa (w sensie politycznym i społecznym) na arenie międzynarodowej i wewnętrznej oraz przeciwstawienie się wyzwaniom i zagrożeniom bezpieczeństwa narodowego” (Kitler, 2001). Przystępczość zorganizowana stanowi ogromne zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego. Dzisiejsze zagrożenia nie są związane jedynie ze zbrojnym atakiem na suwerenne państwo. Każda współczesna wojna poprzedzona jest niezliczonymi działaniami analitycznymi, mającymi na celu wskazanie słabych elementów w systemie obronnym państwa i to nie tylko w znaczeniu militarnym, ale także proceduralnym. Do słabych elementów proceduralnych możemy zaliczyć słabe prawo, które pozwala na rozwój i funkcjonowanie zorganizowanych grup przestępczych. Poprzez skorumpowanie lub zastraszanie urzędników państwowych odpowiedzialnych za podejmowanie strategicznych rozwiązań na rzecz suwerenności swojego państwa można uzyskać ogromne wpływy w polityce bezpieczeństwa narodowego. Zauważono, że obecna sytuacja na arenie międzynarodowego rozmieszczenia sił nie wskazuje na powrót do ataków zbrojnych, jakie miały miejsce na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci. Bezpieczeństwo międzynarodowe to coś więcej aniżeli stosunki międzynarodowe, jak niektórzy usiłują je utożsamiać (Pokruszyński, 2008). Bardzo mało prawdopodobne (choć nigdy niedające się w pełni wykluczyć) jest zagrożenie wojną na dużą skalę (Koziej i Pawłowski, 1995). W takich realiach należy szukać innych wskaźników załamania bezpieczeństwa państwa. Jednym z głównych jest przestępczość zorganizowana oraz terroryzm. Charakter tych zagrożeń jest bardzo złożony i dlatego nie ma możliwości zastosowania jednolitych i jednoznacznych zasad i procedur zwalczania. Zagrożenia te są mocno rozdrobnione. Należy pamiętać, że zagrożenie to suma zagrożeń cząstkowych, wynikających z różnych otaczających nas zjawisk (Pokruszyński, 2008). W strukturze bezpieczeństwa narodowego każdego państwa, pierwszorzędne znaczenie odgrywa bezpieczeństwo wewnętrzne, albowiem zawiera ono: bezpieczeństwo polityczne, ekonomiczne, militarne, publiczne, ekologiczne, informacyjne, kulturowe i religijne (por. Sitek, 2008; Dębiński, 2011). Są to podstawowe elementy struktury bezpieczeństwa narodowego, stanowiącego gwarancję racjonalnego funkcjonowania państwa w dzisiejszym mało stabilnym świecie (Pokruszyński, 2009).

W dobie integracji i globalizacji problemy ekonomiczne muszą być traktowane w sposób szczególny. Uwarunkowanie ekonomiczne ściśle wiąże się z bezpieczeństwem ekonomicznym państw, tj. wartościami podstawowymi jak ochrona poziomu życia, rozwój gospodarczy i zdolność do zapewnienia innych kategorii bezpieczeństwa (Pokruszyński, 2010).

SKALA PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ W POLSCE

Informacje na temat skali przestępczości zorganizowanej w Polsce zostaną przedstawione i opisane na podstawie wybranych danych statystycznych Centralnego Biura Śledczego Komendy Głównej Policji⁴. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku Centralne Biuro Śledcze w ramach prowadzonych spraw operacyjnych objęło zainteresowaniem 7 495 (w 2011 r. – 6 017) osób działających w 772 (w 2011 r. – 595) grupach przestępczych, w tym: w 708 (w 2011 r. – 551) grupach polskich, w 54 (39) grupach międzynarodowych, 6 (w 2011 r. – 4) grupach rosyjskojęzycznych, 4 (w 2011 r. – 1) grupie cudzoziemców.

Liczba grup przestępczych (według narodowości) pozostających w zainteresowaniu CBS KGP w 2011 i 2012 roku

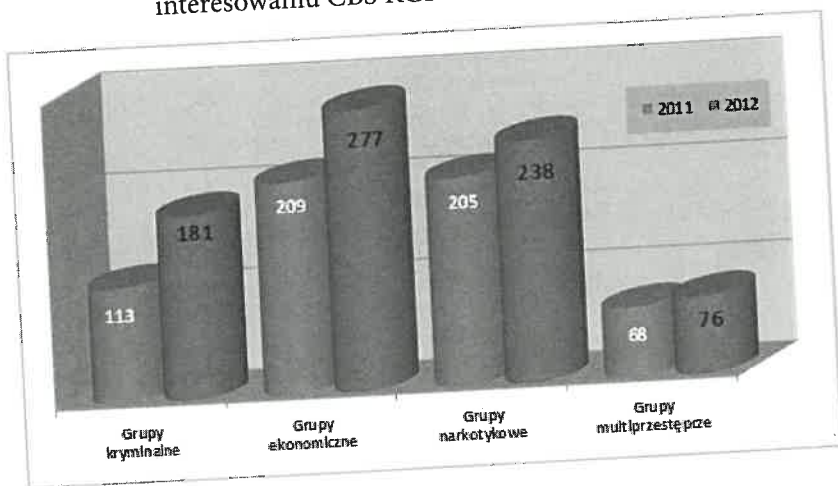

Źródło: Sprawozdanie z działalności Centralnego Biura Śledczego KGP za rok 2012

Na uwagę zasługuje wzrost liczby grup przestępczych dla wszystkich wskazanych kategorii narodowości. Największy wzrost zanotowano w kategorii grup cudzoziemców – aż czterokrotny. Grupy rosyjskojęzyczne zanotowano ze wzrostem o 50%, dla grup międzynarodowych zanotowano wzrost o ok. 39%, a dla grup polskich – ok. 28%. Wstępna analiza wskazuje na wzrost zagrożenia grupami przestępczymi w ostatnim roku, co z kolei przekłada się na większe zagrożenie dla bezpieczeństwa.

Polskie grupy przestępcze kierowane były przez 710 (w 2011 r. – 508) zidentyfikowanych liderów, grupy międzynarodowe przez 58 (w 2011 r. – 40), rosyjskojęzyczne przez 6 (w 2011 r. – 5), a cudzoziemców 4 (w 2011 r. – 2). Według stanu na 31 grudnia 2012 roku łączna liczba liderów pozostających w zainteresowaniu Centralnego Biura Śledczego KGP wynosi 778 (w 2011 r. – 555). W omawianym okresie sprawozdawczym w obszarze przestępstw ekonomicznych pozostawało w zainteresowaniu 277 (w 2011 r. – 209) grup przestępczych, w obszarze przestępstw narkotykowych – 238 (w 2011 r. – 205) grup przestępczych. Aktywność strictly kryminalną prowadzi 181 (w 2011 r. – 113) grup, a działalność multiprzestępczą wykazywało 76 (w 2011 r. – 68) grup zorganizowanych.

Liczba grup przestępczych (wg wybranych kategorii) pozostających w zainteresowaniu CBS KGP w 2011 i 2012 roku

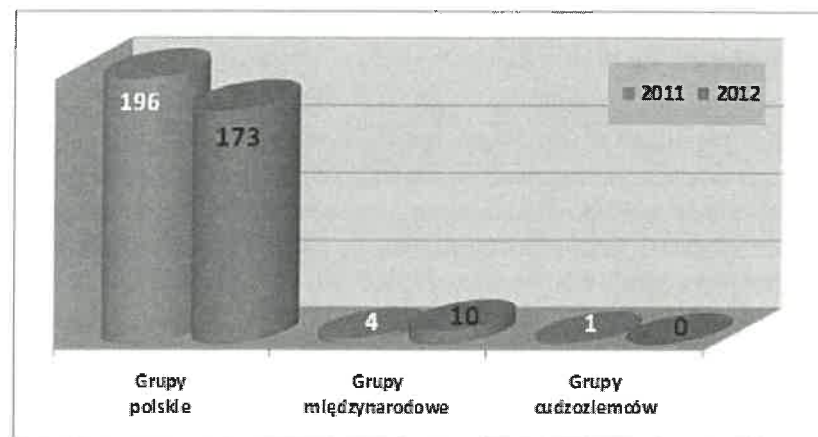

Źródło: Sprawozdanie z działalności Centralnego Biura Śledczego KGP za rok 2012

Kolejny zakres danych statystycznych wskazuje na pogorszenie stanu bezpieczeństwa naszego kraju. Dotyczy to wszystkich kategorii grup począwszy od grup kryminalnych poprzez ekonomiczne, narkotykowe a skończywszy na grupach multiprzestępczych. Największy wzrost zanotowały grupy kryminalne i ekonomiczne, co może oznaczać zmianę obszarów zainteresowania przez zorganizowane grupy przestępcze.

W wyniku krajowych i międzynarodowych działań w zakresie zwalczania zorganizowanej przestępczości Centralne Biuro Śledcze KGP rozbiło działania łącznie 183 (w 2011 r. – 201) grup przestępczych, w tym 173 (w 2011 r. – 196) polskich, 10 (w 2011 r. – 4) międzynarodowych oraz 0 (w 2011 r. – 1) grup cudzoziemców.

Liczba grup wyeliminowanych przez CBS KGP w 2011 i 2012 roku

Źródło: Sprawozdanie z działalności Centralnego Biura Śledczego KGP za rok 2012

Przedstawione powyżej dane wskazują na skuteczność funkcjonowania Centralnego Biura Śledczego. W stosunku do roku 2011 spadła liczba polskich grup przestępczych, zwiększyła się natomiast skuteczność w zwalczaniu grup międzynarodowych. Nie wyeliminowano z funkcjonowania żadnej grupy cudzoziemców.

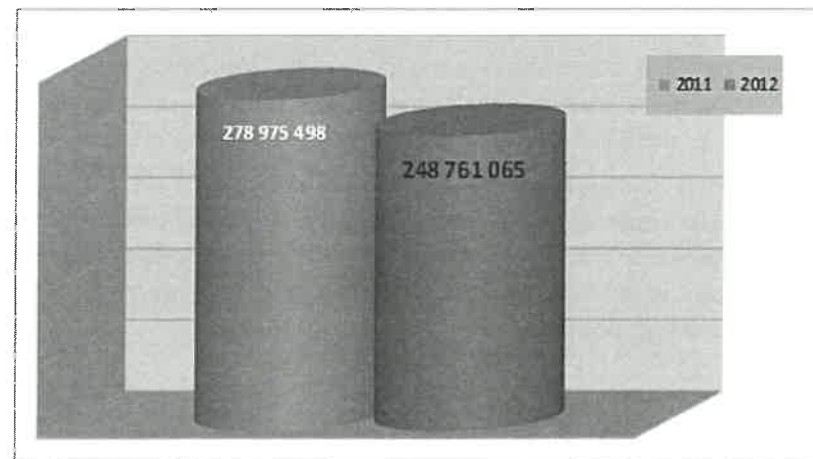
Centralne Biuro Śledcze KGP w istotny sposób ograniczyło aktywność **156** (w 2011 r. – 186) liderów, w tym **147** (w 2011 r. – 181) liderów grup polskich, **9** (w 2011 r. – 5) liderów grup międzynarodowych oraz **1 518** (w 2011 r. – 1 712) członków grup, z czego **1 425** (w 2011 r. – 1 656) członków grup polskich, **92** (w 2011 r. – 47) członków grup międzynarodowych, **0** (w 2011 r. – 8) członków grup cudzoziemców oraz **1** (w 2011 r. – 1) członka grupy rosyjskojęzycznej. W okresie sprawozdawczym funkcjonariusze CBS KGP przedstawili zarzuty **96** (w 2011 r. – 111) cudzoziemcom. Dominującą grupę stanowili obywatele:

- Ukrainy,
- Białorusi,
- Litwy,
- Rosji.

Skuteczność w ograniczaniu aktywności liderów również uległa znacząco pogorszeniu.

Kierownictwo Centralnego Biura Śledczego KGP jako jedno z priorytetowych zagadnień w 2012 roku wskazało zabezpieczenie mienia z nielegalnych dochodów zgromadzonych przez przestępców, jak również na odzyskiwanie mienia pochodzącego z przestępstw. W 2012 roku w prowadzonych sprawach CBS KGP zabezpieczyło mienie w wysokości **248 761 065** (278 975 499) zł.

Mienie zabezpieczone (zł) przez CBS KGP w 2011 i 2012 roku

Źródło: sprawozdanie z działalności Centralnego Biura Śledczego KGP za rok 2012

Wartość zabezpieczonego mienia w porównaniu również wykazuje zmniejszenie skuteczności CBS. Jednak w tym przypadku należy być nieco ostrożniejszym w ocenie działalności, ponieważ szacowanie mienia w trakcie prowadzenia czynności procesowych może nie obejmować całej wartości z uwagi na częste przypadki ujawniania dodatkowych informacji podczas śledztwa.

Jeżeli chodzi o działalność Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, to niestety nie można jej ocenić z uwagi na brak informacji na temat danych statystycznych w tym obszarze. Na stronie ABW umieszczone są ogólne informacje; grupy przestępcze często podejmują próby wywierania wpływu na organy ścigania, sądy, media, urzędników państwowych lub polityków różnych szczebli, aby zapewnić sobie realizację własnych celów. Stopniowa instytucjonalizacja grup przestępczych prowadzi do powstawania struktur mafijnych. Głównymi obszarami działania polskich grup przestępczych są: produkcja, przemyt i handel narkotykami, handel bronią, przemyt towarów akcyzowych (m.in. alkohol, papierosy, paliwa płynne), hazard, wymuszanie haraczy, napady rabunkowe

i porwania dla okupu. Zorganizowana przestępczość szczególnie szybko odnajduje się i rozprzestrzenia w środowisku nowych technologii. Za pośrednictwem Internetu dochodzi do ataków na systemy komputerowe, kradzieży danych i środków finansowych. ABW zajmuje się rozpoznawaniem struktur, przedsięwzięć i metod działania przestępczości zorganizowanej. Z uwagi na międzynarodowy charakter funkcjonowania tych grup prowadzona jest stała współpraca ze służbami specjalnymi, policyjnymi i celnymi innych państw⁵.

Informacje te są przydatne podczas badania i omawiania zjawiska przestępczości zorganizowanej, niemniej jednak nie dają możliwości przeprowadzenia analizy pod kątem ustalenia skali zjawiska, przyczyn jego występowania oraz skuteczności działania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w tym obszarze.

SŁUŻBY ODPOWIEDZIALNE ZA WYKRYWANIE I ZWALCZANIE PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ

Zwalczanie przestępczości zorganizowanej realizowane jest w szczególności przez Policję (Centralne Biuro Śledcze jest jednostką wiodącą w tej działalności), Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straż Graniczną, Służbę Celną.

W zwalczaniu przestępczości zorganizowanej biorą udział – najczęściej w sposób pośredni – pozostałe służby mające w swoich uprawnieniach wykonywanie czynności procesowych, kontrolnych, analityczno-informacyjnych oraz operacyjno-rozpoznawczych. Istotnym elementem, dość rzadko poruszonym w literaturze, jest współpraca i współdziałanie służb w zwalczaniu wszystkich form przestępczości w Polsce. W ramach wspomnianego współdziałania i współpracy, niezwykle ważnym elementem jest wzajemna wymiana informacji na temat osób podejrzewanych o popełnienie groźnych przestępstw, wymiana informacji na temat metod i sposobów popełniania przestępstw oraz wymiana doświadczeń.

Opisywanie każdej z tych służb nie jest konieczne, ponieważ szczegóły dotyczące zakresu zadań, uprawnień, metod i form pracy oraz uprawnień, regulują odrębne dla każdej ze służb przepisy.

Warto w tym miejscu wskazać na szeroki wachlarz służb i uprawnień, które powinny wystarczające dla zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa. Czy tak jest w rzeczywistości? Odpowiedzią na to pytanie są poniekąd zaprezentowane powyżej wybrane dane statystyczne.

SKUTECZNOŚĆ SŁUŻB W ZWALCZANIU PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ

Skuteczność zwalczania przestępczości należy rozpatrywać nie tylko w oparciu o wyniki prezentowane w sprawozdaniach, raportach czy innych dokumentach.

Oceniając efekty pracy służb należy brać pod uwagę:

1. Skalę zagrożenia przestępczością,
2. Dane statystyczne,
3. Sytuację ekonomiczną i gospodarczą państwa i obywateli,
4. Zmiany/trendy zachodzące w świecie przestępczym,
5. Zmiany w skali przestępczości państw sąsiadujących,
6. Migracje ludności,
7. Skuteczność wymiaru sprawiedliwości.

Wymienione powyżej kategorie informacji muszą być rozpatrywane we wzajemnych relacjach i powiązaniach, co dopiero wtedy pozwoli na prawidłową ocenę efektywności i skuteczności pracy służb.

Ciekawym podsumowaniem skuteczności jest informacja zawarta na stronie internetowej Policji: Centralne Biuro Śledcze KGP ma już 10 lat. W tym czasie zlikwidowało najpoważniejsze grupy przestępcze na polskiej mapie przestępczości zorganizowanej, zatrzymało **13 tysięcy członków różnych grup przestępczych**, w tym ponad **1 400 liderów tych grup**, **zabezpieczyło narkotyki o szacowanej wartości ok. 500 milionów złotych**, **odzyskało mienie o wartości 131 milionów złotych** oraz **zabezpieczyło mienie warte prawie 2 miliardy złotych**.

PODSUMOWANIE

Zwalczanie przestępczości zorganizowanej to jedno z najważniejszych zadań, jakie dzisiaj stoi przed rządami wszystkich państw świata. Przestępczość zorganizowana to zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania państwa i obywateli. To ograniczenie swobód i wolności obywateli, to zastraszanie i paraliż społeczny. Przestępczość zorganizowana bardzo często przez długi czas nie jest ujawniana, ponieważ w miejscu w którym się rozwija panuje zmowa milczenia – ludzie boją się cokolwiek powiedzieć na ten temat, nie mówiąc już o przekazaniu informacji do którejkolwiek ze służb.

Dzisiejsi przestępcy są coraz bardziej pomysłowi, bezwzględni w swoich metodach dochodzenia do celu oraz – co jest pewnego rodzaju nowością – coraz lepiej wykształceni. Dzisiejsza walka z przestępczością to z jednej strony walka z terrorem kryminalnym, a z drugiej walka z inteligentnymi i wykształconymi przestępcami, którzy potrafią wykorzystywać luki prawne w obowiązujących przepisach. Dzisiejsze grupy przestępcze to nie tylko liderzy czy żołnierze, ale to całe zaplecze osób odpowiedzialnych za funkcjonowanie i bezpieczeństwo członków grupy. Wśród tych osób znajdują się często wykształceni i doświadczeni ekonomiści oraz prawnicy. Rozpracowanie tak dobrze zorganizowanych grup przestępczych jest dużym wyzwaniem dla funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa i porządku publicznego państwa.

Na zakończenie należy wskazać, że jednym z najważniejszych elementów mających wpływ na rozwój i funkcjonowanie przestępczości w każdej formie jest skuteczność wymiaru sprawiedliwości. Czy nasz wymiar sprawiedliwości jest skuteczny? Na pewno nie, ale odpowiedź na to pytanie wymaga uzyskania stosownego materiału badawczego i przeprowadzenia analizy.

REFERENCES

- Bojarski M., [w:] M. Bojarski, J. Giezek, Z. Sienkiewicz, (2010), *Prawo karne materialne*, Warszawa.
- Ćwiakalski Z., [w:] A. Zoll, (2008), *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, Warszawa.
- Dębiński, R. (2011) *Funkcjonowanie sekt a bezpieczeństwo państwa i obywateli* [w:] Lisiecki, M. [red.] *Bezpieczeństwo dużych i średnich aglomeracji z perspektywy europejskiej*. ss. 189-203. Józefów: Wydawnictwo WSGE.
- Farshadgohar, N., Badpar, F (2013) Security in the Twenty-First Century Case Study: Energy. *Journal of Modern Science* 3/18/2013.
- Gryz J., (2010), *Zarys podstaw teorii bezpieczeństwa* AON, Warszawa.
- Kitler W., (2001), *Obrona narodowa w wybranych państwach demokratycznych*, AON, Warszawa.
- Koziej S., (1995), J. Pawłowski, *Podstawowe założenia polityki obronnej i strategii obronności Rzeczypospolitej Polskiej*, Wiedza Obronna.

- Michalska-Warias A., (2006) *Przestępczość zorganizowana i prawno-karne formy jej przeciwdziałania*, Oficyna Wydawnicza Verba, Lublin.
- Pokruszyński W., (2008), *Kryteria bezpieczeństwa międzynarodowego*, WSGE, Józefów.
- Pokruszyński W., (2008), *Bezpieczeństwo narodowe u progu XXI wieku*. Zeszyty naukowe nr 1/70 Akademia Obrony Narodowej, Warszawa.
- Pokruszyński W., (2009), *Współczesne bezpieczeństwo narodowe*, WSGE, Józefów.
- Pokruszyński W., (2010), *Teoretyczne aspekty bezpieczeństwa*, WSGE, Józefów.
- Pokruszyński W., (2011), *Filozoficzne aspekty bezpieczeństwa*, WSGE, Józefów.
- Sienkiewicz Z., [M:]: Bojarski, J. Giezek, Z. Sienkiewicz, (2010), *Prawo karne materialne*, Warszawa.
- Sitek, M. (2008) *Ochrona gatunków zagrożonych i ich naturalnych legowisk. Dyrektywa 2004/35/WE PE i Rady z 21 kwietnia 2004 w sprawie podejmowania działań prewencyjnych i naprawczych w zakresie odpowiedzialności za szkody ekologiczne*. Zeszyty Naukowe UWM 8/2008. ss. 74-88. Olsztyn: Wydawnictwo UWM.

(Endnotes)

- 1 Określenie przestępczości zorganizowanej umieszczone na stronie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, www.abw.gov.pl, data wejścia 15.10.2013 r.
- 2 Art. 258 § 1. Kto bierze udział w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
§ 2. Jeżeli grupa albo związek określone w § 1 mają charakter zbrojny albo mają na celu popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. § 3. Kto grupę albo związek określone w § 1 w tym mające charakter zbrojny zakłada lub taką grupę albo związkiem kieruje, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
§ 4. Kto grupę albo związek mające na celu popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym zakłada lub taką grupę lub związkiem kieruje, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.
- 3 Dz. U. 1997 nr 88, poz. 553 z późn. zm.
- 4 Sprawozdanie z działalności Centralnego Biura Śledczego KGP za 2012 rok.
- 5 www.abw.gov.pl, data wejścia 15.10.2013 r.